

DECIZIA Nr.270
din 23 aprilie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice

Publicată în Monitorul Oficial nr.420 din 12.06.2015

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, excepție ridicată de Mirela Renghes în Dosarul nr.1.485/103/2014 al Tribunalului Neamț — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr.1.048D/2014.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 8 octombrie 2014, pronunțată în Dosarul nr.1.485/103/2014, **Tribunalul Neamț — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice.** Excepția a fost ridicată de Mirela Renghes într-o cauză având ca obiect soluționarea contestației formulate împotriva deciziei de suspendare din funcția de grefier.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul susține, în esență, că recrutarea, promovarea, suspendarea, încetarea contractului de muncă, activitatea personalului auxiliar de specialitate din instanțele judecătorești sunt reglementate prin regulamente și legi speciale, respectiv Regulamentul de organizare interioară a instanțelor judecătorești, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr.567/2004. Conform art.48 din Legea 567/2004, între cazurile în care se suspendă contractul individual de muncă al personalului auxiliar de specialitate al instanțelor de judecată este enumerată în cuprinsul alineatului 1 lit.a) și situația punerii în mișcare a acțiunii penale împotriva sa. În schimb recrutarea, promovarea, suspendarea, încetarea contractului de muncă a magistraților din instanțele judecătorești sunt reglementate de Regulamentul de organizare interioară a

Instanțelor judecătorești, cu modificările și completările ulterioare, și de Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

6. Consideră că, până la data de 1 februarie 2014, când au intrat în vigoare modificările aduse Legii nr.303/2004, la instituțiile privind suspendarea, încetarea contractului, eliberarea din funcții, textele celor două legi, în mod firesc și pentru identitate de rațiune, erau identice. Atât pentru grefier, ca personal auxiliar de specialitate în cadrul instanțelor de judecată, cât și pentru magistrați, suspendarea contractului de munca putea fi dispusă la punerea în mișcare a acțiunii penale. Or, în urma modificărilor aduse Legii nr.303/2004, prin Legea nr.255/2013, care au avut în vedere corelarea acestei legi cu prevederile noului cod de procedură penală, condițiile suspendării s-au modificat. Astfel, art.62 din Legea nr.303/2004 prevede că judecătorul sau procurorul este suspendat când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

7. Arată că până la 1 februarie 2014 suspendarea din funcție atât a personalului auxiliar, cât și a magistratului se făcea în situația mai sus conturată, în aceleași condiții, anume de la momentul punerii în mișcare a acțiunii penale. Apreciază că la acest moment personalul auxiliar poate fi suspendat de la punerea în mișcare a acțiunii penale, iar magistrații de la momentul trimerii în judecată, în mod discriminatoriu, cu încălcarea principiului constituțional al egalității în fața legii prevăzut de art.16 din Constituție.

8. Astfel, autorul consideră că se află în fața unei situații de discriminare ca urmare a necorelării celor două legi, care au avut și au în continuare același scop, în acest caz, și anume protejarea imaginii instanțelor și a activităților desfășurate în cadrul acestora, atunci când există suspiciuni de natură gravă asupra angajaților săi.

9. Susține că dispozițiile art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 sunt neconcordante și cu dispozițiile Codului muncii și creează premisele unei evidente discriminări între angajați. Astfel, conform art.5 din Legea nr.53/2003, în cadrul relațiilor de muncă funcționează principiul egalității de tratament față de toți salariații și angajatorii și, de asemenea, constituie discriminare indirectă actele și faptele întemeiate în mod aparent pe alte criterii decât cele prevăzute la alin.(2), dar care produc efectele unei discriminări directe.

10. Apreciază că un grefier nu ar putea aduce prejudicii instanței unde își desfășoară activitatea pe perioada cât este cercetat penal, având în vedere că funcția sa este de execuție, iar toate activitățile sale sunt supuse controlului și sunt supervizate de un judecător, fără a avea atribuții decizionale în actul de justiție. De asemenea, susține că, dacă se pune problema prejudiciului de imagine, aportul grefierului nu este mai mare decât al magistratului, pentru a justifica în mod atipic criteriul mai dure în cazul suspendării. Mai arată că, în cazul de față, presupusul autor al infracțiunilor ce fac obiectul Dosarului penal nr.117/P/2013, deși se află în aceeași situație cu ea — s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva sa — își desfășoară încă activitatea de magistrat și de manager, fără a i se restrânge vreun drept, iar autorul excepției, care are funcția de grefier și în dosarul penal este suspect, a fost suspendat din funcție.

11. În final, apreciază că numai pentru personalul auxiliar forma legii a rămas în neconcordanță cu Legea nr.53/2003, în timp ce pentru magistrați modificările la statut s-au armonizat cu dispozițiile art.52 alin.(1) lit.b) din Codul muncii, care prevede că raportul de muncă poate fi suspendat din inițiativa angajatorului, în cazul în care salariatul a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

12. **Tribunalul Neamț — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este întemeiată, întrucât dispozițiile de lege criticate încalcă dispozițiile din Codul muncii și creează premisele unei evidente discriminări între angajați.

13. Potrivit art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

14. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

15. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1.197 din 14 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, având următorul cuprins:

„(1) Personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție în următoarele cazuri:

a) când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu.”

17. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art.16 din Constituție, referitor la egalitatea în drepturi.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că Legea nr.567/2004 este o lege specială care reglementează statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, precum și al personalului de specialitate criminalistică și al personalului care ocupă funcții auxiliare de specialitate criminalistică din cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice. Art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004, supus controlului de constituționalitate, face parte din capitolul IV: *Numirea, promovarea, suspendarea și eliberarea din funcție a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea*, secțiunea 3: *Suspendarea din funcție a personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea*.

19. Curtea observă că dispoziția de lege criticată prevedea inițial că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție *„când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa”*. Prin Legea nr.17/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.48 din 19 ianuarie 2006, art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 a fost modificat și completat în sensul că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție *„când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu”*.

20. Cu privire la susținerile autorului excepției referitoare la reglementarea similară aplicabilă magistraților, Curtea reține că, inițial, Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 13 septembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, la art.62 alin.(1) lit.a), prevedea că judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție *„când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa prin ordonanță sau rechizitoriu”*. Ulterior însă, prin Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.515 din 14 august 2013, art.62 alin.(1) lit.a) din Legea nr.303/2004 a fost modificat în sensul că judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție *„când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni”*. Curtea observă că legiuitorul, prin expunerea de motive a acestei legi, își motivează intervenția legislativă prin faptul că au fost modificate unele dispoziții privind statutul, drepturile și obligațiile anumitor categorii de personal — judecătorii și procurorii, polițiștii, funcționarii publici și funcționarii publici cu statut special —, pentru a asimila la nivelul legislației penale speciale și extrapenale efectele noilor categorii de măsuri preventive neprevăzute de legislația anterioară, precum arestul la domiciliu și controlul judiciar, cât și scopul corelării cu noile soluții de netrimiteră în judecată, respectiv de soluționare a acțiunii penale fără condamnare, prevăzute de Codul de procedură penală.

21. Curtea, având în vedere conținutul normativ al dispozițiilor de lege supuse controlului de constituționalitate, reține că, începând cu data de 1 februarie 2014, data intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, spre deosebire de vechea reglementare, procurorul nu mai are posibilitatea de a pune în mișcare acțiunea penală și prin rechizitoriu, odată cu sesizarea instanței. Punerea în mișcare a acțiunii penale se realizează în cursul urmăririi

penale, prin ordonanță. Totodată, Curtea reține că rechizitoriul reprezintă atât actul prin care se dispune trimiterea în judecată a inculpatului, la terminarea urmăririi penale, cât și actul de sesizare a instanței de judecată, potrivit dispozițiilor art.327 lit.a) și art.329 alin.(1) din Codul de procedură penală. Astfel, potrivit art.15 din Codul de procedură penală, acțiunea penală se pune în mișcare și se exercită când există probe din care rezultă presupunerea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și nu există cazuri care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acesteia. Ulterior, atunci când constată că au fost respectate dispozițiile legale care garantează aflarea adevărului, că urmărirea penală este completă și există probele necesare și legal administrate, procurorul, în temeiul art.327 lit.a) din Codul de procedură penală, emite rechizitoriul prin care dispune trimiterea în judecată, dacă din materialul de urmărire penală rezultă că fapta există, că a fost săvârșită de inculpat și că acesta răspunde penal.

22. Referitor la reglementările care instituie sancțiunea suspendării din funcție în cazul săvârșirii unor presupuse fapte penale, Curtea reține că acestea au ca scop, printre altele, protejarea prestigiului profesiei ori a funcției exercitate. Cu titlu de exemplu, Curtea observă că, în funcție de categoria socio-profesională vizată, legiuitorul a reglementat această sancțiune, după cum urmează:

— Legea nr.53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art.52 alin.(1) lit.b) că, în ceea ce privește contractul individual de muncă, acesta poate fi suspendat din inițiativa angajatorului în cazul în care angajatorul a formulat plângere penală împotriva salariatului sau acesta a fost trimis în judecată pentru fapte penale incompatibile cu funcția deținută, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. Prin Decizia nr.279 din 23 aprilie 2015, nepublicată încă în Monitorul Oficial al României, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art.52 alin.(1) lit.b) teza întâi din Legea nr.53/2003 — Codul muncii sunt neconstituționale;

— Legea nr.188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.365 din 29 mai 2007, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art.94 alin.(1) lit.m) că raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă de drept atunci când s-a dispus trimiterea în judecată;

— Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.277 din 15 aprilie 2014, prevede la art.31 alin.(3) că Avocatul Poporului sau adjuncții săi vor fi suspendați din funcție, de drept, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, dacă sunt arestați ori trimiși în judecată penală.

23. Referitor la susținerea potrivit căreia autorul excepției se află într-o situație discriminatorie, ca urmare a necorelării dispozițiilor celor două legi — Legea nr.567/2004 și Legea nr.303/2004 —, care au avut și au în continuare același scop, anume protejarea imaginii instanțelor și a activităților desfășurate în cadrul acestora, atunci când există suspiciuni privind săvârșirea unor infracțiuni, Curtea reține că, într-adevăr, potrivit art.62 alin.(1) lit.a) din Legea nr.303/2004, judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni, iar personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție când a fost pusă în mișcare acțiunea penală împotriva sa, potrivit art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004. Or, potrivit art.2 alin.(1) din Legea nr.567/2004, în înfăptuirea actului de justiție, munca personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești constituie un sprijin pentru judecători și procurori, competența acestei categorii de personal și îndeplinirea corectă a sarcinilor care îi revin jucând un rol important în buna desfășurare a întregii activități a instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea.

24. Curtea reține astfel că, din perspectiva scopului suspendării din funcție, anume protejarea imaginii instanțelor și a activităților desfășurate în cadrul acestora, atât magistratul, potrivit art.62 alin.(1) lit.a) din Legea nr.303/2004, cât și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, potrivit art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004, sunt în situații comparabile, însă tratamentul juridic aplicabil, și anume momentul de la care se aplică sancțiunea suspendării din funcție, este reglementat în mod diferit.

25. Referitor la principiului egalității în fața legii, consacrat prin art.16 din Constituție, Curtea Constituțională, în mod constant în jurisprudența sa, a statuat că acest principiu

constituțional presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea Decizia nr.1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.69 din 16 martie 1994, sau Decizia nr.545 din 28 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.473 din 6 iulie 2011). De asemenea, prin Decizia nr.1.221 din 29 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.759 din 6 noiembrie 2009, și Decizia nr.1.567 din 19 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.21 din 12 ianuarie 2010, Curtea a statuat că principiul nediscriminării poate fi invocat în condiții comparabile sau de egalitate, iar o eventuală verificare a respectării egalității de tratament juridic se poate face numai cu privire la subiecte care se află în situații comparabile. În același sens este și jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere (în acest sens, a se vedea hotărârile din 23 iulie 1968, 13 iunie 1979, 28 noiembrie 1984, 28 mai 1985, 16 septembrie 1996, 18 februarie 1999 și, respectiv, 6 iulie 2004, pronunțate în cauzele „Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene” împotriva Belgiei, paragraful 10, *Marckx împotriva Belgiei*, paragraful 33, *Rasmussen împotriva Danemarcei*, paragrafele 35, 38 și 40, *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, paragraful 72, *Gaygusuz împotriva Austriei*, paragraful 42, *Larkos împotriva Cipru*, paragraful 29, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, paragraful 24).

26. Or, textul de lege criticat, stabilind suspendarea din funcție la punerea în mișcare a acțiunii penale, instituie, fără a avea o justificare obiectivă și rezonabilă, un tratament juridic diferit pentru personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea, față de reglementarea aplicabilă magistraților, potrivit căreia judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni. În consecință, dispozițiile de lege criticate, sub aspectul menționat, instituie o discriminare, fără a avea un scop legitim, de vreme ce pentru ambele categorii scopul suspendării de drept din funcție este protejarea prestigiului profesiei ori a funcției exercitate. Or, apare ca nejustificată opțiunea legiuitorului de a oferi un standard inferior de protecție personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea față de judecători sau procurori, cu atât mai mult cu cât înfăptuirea actului de justiție și implicit prestigiul justiției în relația cu cetățenii și autoritățile publice sunt asigurate, în principal, de magistrați.

27. Având în vedere dispozițiile aplicabile magistraților, Curtea reține că și în cazul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea standardul de protecție, sub aspectul momentului de la care se ia măsura suspendării din funcție, trebuie să fie același, așa încât, în lumina noilor dispoziții de procedură penală, și personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea se impune a fi suspendat din funcție la trimiterea în judecată, iar nu la punerea în mișcare a acțiunii penale.

28. În privința efectelor prezentei decizii, Curtea reține că, potrivit art.147 alin.(1) din Constituție, „Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept”. În cauză, Curtea reține că remedierea deficienței de reglementare constatate prin prezenta decizie, până la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, determină înlăturarea viciului de neconstituționalitate și menținerea în fondul activ al legislației a dispozițiilor art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004, împreună cu corectivele aduse în sensul arătat prin prezenta decizie, în sensul că personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea este suspendat din funcție când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea unei infracțiuni.

29. Pentru considerentele expuse, în temeiul art.146 lit.d) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.1—3, al art.11 alin.(1) lit.A.d) și al art.29 din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Mirela Renghes în Dosarul nr.1.485/103/2014 al Tribunalului Neamț — Secția civilă și constată că dispozițiile art.48 alin.(1) lit.a) din Legea nr.567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice sunt neconstituționale.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Tribunalului Neamț — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 aprilie 2015.

[WWW.JUR.ro](http://www.jur.ro)